

Research Paper

Studying the Factors Affecting the Ethics Improvement of Iranian Professional Football Athletes

Y. Mohammadzadeh Afkhami¹, M. Rahim Najafzadeh², J. Barghi Moghaddam³, and H. Janani⁴

1. Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
2. Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran (Corresponding Author)
3. Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
4. Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

Abstract

The present study aimed to investigate the factors affecting the ethics improvement of professional Iranian football athletes. The present study is a type of mixed research which was conducted in the field. The statistical population of present study included all players of Iranian Professional Premier League. 165 people were identified as the research sample. Data collection tool in this study was a semi-structured interview and a questionnaire. The results showed that 5 personal, sport, biological, mental and environmental factors improve the ethics of professional Iranian football athletes among which the environmental factors were identified as the most important factor. Therefore, it is important to pay attention to the environmental issues to develop the ethics of professional Iranian football athletes. Due to the results of present study, it is suggested that by examining and monitoring the sport environment of athletes and emphasizing the values of sport and society in this environment to promote the ethics of athletes.

Received: 07
Apr 2020

Accepted: 17
Nov 2020

Keywords:
Ethics, Values,
Norms, Athletes

-
1. Email: y.mohammadzade94@gmail.com
 2. Email: najafzadehrahim@yahoo.com
 3. Email: barghi@iau.ac.ir
 4. Email: janani_hamid@yahoo.com

Extended Abstract

Objective

The observance of ethical standards in sports and competition environments by athletes has a global and national origin and has been favored by all sports professionals and spectators. In such a way that it is obligatory for everyone to observe these standards; but this is not the case in practice, and behavioral anomalies, aggression, fraud, collusion, and lawlessness are on the rise in sports settings. The number of athletes who have been fined and banned from sports competitions has increased. In recent years, behavioral abnormalities, deviations and moral and behavioral deviations have occurred among athletes, coaches, referees and other officials and those involved in sports affairs, which has attracted the attention of sports experts and sociologists (Lassalle et al., 2016). Exercise should be closely related to ethics. In fact, all individual and social behaviors that are issued to athletes in sports and other social settings should be based on practical ethics (Scholz, 2016). Moral problems in sports due to some inappropriate behaviors have caused the professional sports environment today to witness the occurrence of immorality in some cases that not only overshadows the sports environment, but also due to the widespread sports in other communities and areas (Roberts & Sojo, 2020). This has led to major efforts to promote and improve ethical behaviors in sports as well as the management of inappropriate behaviors in the field of sports. The output of this issue has led

to the formation of major and extensive research in this field (Krahé, 2013).

In the sports environment, the very nature of sports causes some behaviors to be overshadowed. Today, some athletes generally influence their behavioral trends by being in sports environments (Myers & Sung-joo, 2017). Sports environment by creating standards in the field of ethics or creating an educational system and monitoring the behavior of athletes can lead to the promotion of sports ethics of athletes or due to the lack of these issues cause immorality (Lassalle et al., 2016).

Improving sports ethics, in addition to gaining benefits in the field of sports, can also have positive effects in non-sports fields. This has caused the judges' performance to be affected by these inappropriate behaviors as well. This issue has caused the present study to be designed and implemented with the aim of providing a comprehensive model of the ethical model of professional football athletes in Iran. Therefore, the main question of the present study is what is the comprehensive model of the ethical model of Iranian professional football athletes?

Research methodology

The method of this research was applied in terms of purpose and mixed (qualitative-quantitative) in terms of data collection.

Participants

The statistical population of the study was all the players of 16 teams of the Iranian Professional Football Premier League, each of which lists 18

players at the time of each match, so the number of these athletes was estimated at 288. In order to distribute the research questionnaires while providing the necessary permits to sports clubs to conduct the research, permission was obtained to collect information among the research samples.

Collection tools and methods

Data were collected in the field using a questionnaire.

Personal information form: Participants' personal information was collected using a researcher-made form consisting of three closed-ended questions to determine age, level of education and marital status.

Questionnaire

A researcher-made questionnaire was used to evaluate the effective factors. This questionnaire was designed according to the qualitative method and conducted among 14 experts aware of the research topic. In this way, while conducting a qualitative section, the researchers examined the views of the samples of the qualitative section of the research on the factors affecting the improvement of the ethics of Iranian professional football athletes. Then, during the coding in the form of open, pivotal and selective coding, the interviews were conducted and the final extraction of effective factors was performed.

This questionnaire has 21 questions. The questions of this questionnaire assess five general factors including individual factors (five questions), environmental factors (four questions), mental factors (three questions), sports

factors (five questions) and biological factors (four questions). Answers on this scale are scored on a five-point Likert continuum from 1 (strongly disagree) to 5 (strongly agree). The scoring method of this questionnaire was based on the average of the answers (score three).

The reliability of this questionnaire was 0.84. Also, the face validity of this questionnaire was reviewed and confirmed using the opinions of some sports experts.

Data Processing Method

To determine the appropriate statistical method, the data distribution was first examined using the Kolmogorov – Smirnov test. Due to the lack of presupposition of normal data distribution, structural equation modeling (variance-based approach) was used to evaluate the fit of measurement and structural models using the second version of Smart PLS at 95% confidence level.

Findings

Participants were 37 under the age of 20, 66 between the ages of 21 and 30, and 28 over the age of 30. Among the research samples, 67 had a diploma and lower, 47 had an associate's and bachelor's degree, and 17 had a master's degree or higher. Also in terms of marital status, 79 people were single and 52 people were married. After the studies, it was found that 21 factors were identified as effective factors in improving the morale of professional football athletes in Iran. Figure 1 shows these factors.

Table 1- The Amount of T-Statistics and the Effect of Research Variables

factors	T	effect	Sig.	status
Individual factors	3.646	0.846	0.001	Confirmation
Biological factors	26.233	0.826	0.001	Confirmation
Sports agents	20.767	0.840	0.001	Confirmation
Mental factors	20.986	0.820	0.001	Confirmation
Environmental factors	33.594	0.855	0.001	Confirmation

The results of the present study showed that the overall Doogness of Fit index in the research model was 0.54 in the individual factors section, 0.47 in the biological factors section, 0.41 in the sports factors section, and 0.56 in the mental factors section. And in the environmental factors section, the rate was determined to be 0.49. With this in mind, it can be said that the research model has a good fit.

Discussion

The present study showed that in order to improve sports ethics, it is necessary to consider some individual factors, biological factors, sports factors, mental factors and environmental factors. In other words, paying attention to these factors causes the moral conditions in professional sports in Iran, especially in football, to have more favorable conditions. Undoubtedly, paying attention to these factors causes athletes to be mentally prepared to comply with ethical standards.

Gallant et al. (2018) determined that the process of ethics development in sports is a multidimensional issue. They identified that different dimensions are involved in this regard. This shows that sports ethics need purposeful effort and planning due to the involvement of mental, attitudinal and behavioral

dimensions of athletes for development.

The present study also showed that among the identified factors, environmental factors have the greatest role in the development of ethics in professional football athletes in Iran. In other words, environmental factors have a more important role in improving sports ethics in professional football athletes than other factors. Environmental factors with the involvement of sports environment, living environment as well as some social aspects cause to provide suitable conditions for the development of sports ethics. Roberts and Sojo (2020) found that environmental conditions lead to the development of sports ethics due to the involvement of athletes' behaviors. Environmental issues, by paying attention to the behaviors and habits of individuals, cause morality to be overshadowed.

The present study also showed that in addition to biological factors, individual factors and mental factors, including some intellectual, attitudinal and mental characteristics of athletes are effective in improving their morale. It seems that mental and personal issues, by engaging in general situations and attitudes and values that govern individuals, accelerate the path of improving the sports ethics of Iranian

professional football athletes. In a way, these factors, by creating a series of unique characteristics in individuals, cause them to overshadow their moral orientation. This issue has caused individual and mental factors to affect the morality of Iranian professional football athletes.

The present study also showed that sports factors have caused the ethics of athletes to be overshadowed.

Lassali et al. (2016) in their research showed that the sports environment, by creating a competitive atmosphere, overshadows the ethical path of athletes. Sports agents, by setting standards in sports environments, lead athletes to ethics. In other words, the sports environment has been able to involve their moral aspects in some athletes.

Ethics as a key topic in professional sports is one of the most deceived issues in professional sports in Iran. Today, no attention is paid to it in the country's sports system, which has caused the moral aspects of athletes on the field and outside of sports in some cases to cause norm-breaking in society. In addition to tarnishing the image of the country's sports, this issue has caused negative social, cultural and psychological effects on society. This issue has caused one of the current needs of the country's professional sports, especially in football, to pay attention to these issues.

This article is taken from the doctoral dissertation in the field of physical education.

References

1. Gallant, C., Barry, N., & Good, D. (2018). Physiological underarousal as a mechanism of aggressive behavior in university athletes with a history of concussion. *Brain and behavior*, 8(8), e01038.
2. Krahé, B. (2013). *The social psychology of aggression*. East Sussex: Psychology Press.
3. Lassalle, G., Recours, R., & Griffet, J. (2016). Postmodern ethics and competitive situations: Participation in athletics among young people. *Sociétés*, (4), 101-112.
4. Myers, D. J., & Sung-joo, P. (2017). A Case Study in the Development of Codes of Ethics in Korean Collegiate Athletics. *Philosophy of Movement: Korean Journal of Physical Education*, 25(1), 1-19.
5. Roberts, V. L., & Sojo, V. E. (2020). To strive is human, to abuse malign: discrimination and non-accidental violence of professional athletes without employee-style statutory protection. *British journal of sports medicine*, 54(4), 253-254.
6. Scholz, P. (2016). Football fan behavior of the oldest club in the Czech Republic. *Journal of Physical Education and Sport*, 16, 694.

مقاله پژوهشی

مطالعه عوامل مؤثر بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران

یونس محمدزاده‌افخمی^۱، محمدرحیم نجف‌زاده^۲، جعفر برقی‌مقدم^۳، و حمید جنانی^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۲. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۴. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران بود. پژوهش حاضر از نوع، پژوهش‌های آمیخته است و به صورت میدانی انجام گردید. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه بازیکنان لیگ برتر حرفه‌ای ایران بودند. تعداد نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و پرسش‌نامه بود. نتایج پژوهش نشان داد ۵ عامل فردی، ورزشی، زیستی، ذهنی و محیطی سبب بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران می‌گردد. در این بین عوامل محیطی مهم‌ترین عامل مشخص گردید. بنابراین توجه به مسائل محیطی در جهت توسعه اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران مهم است. با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با بررسی و نظارت محیط ورزشی ورزشکاران و تأکید بر ارزش‌های ورزشی و جامعه در این محیط، به ارتقا اخلاق ورزشکاران اقدام نمود.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۰۱/۱۹

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۹/۰۸/۲۷

واژگان کلیدی:

اخلاق، ارزش، هنجار، ورزشکاران

مقدمه

رعایت موازین اخلاقی در محیط‌های ورزشی و مسابقات توسط ورزشکاران، خاستگاه جهانی و ملی دارد و مورد پسند کلیه دست‌اندرکاران امور ورزش و تماشاچیان بوده است. به صورتی که رعایت این موازین

بر همگان واجب است. اما مشاهده می‌شود در عمل چنین نیست و ناهنجاری‌های رفتاری، پرخاشگری، تقلب و تبانی و قانون‌شکنی در محیط‌های ورزشی روزبه‌روز در حال افزایش است. شمار آن دسته از ورزشکارانی که جریمه و مجازات شده و از مسابقات ورزشی محروم می‌شوند زیاده‌تر شده است. در سال‌های اخیر ناهنجاری‌های رفتاری، انحراف و کج‌روی‌های اخلاقی و رفتاری در بین ورزشکاران، مربیان، داوران و سایر مسئولان و دست‌اندرکاران امور ورزش اتفاق افتاده و نظر متخصصان و جامعه شناسان ورزشی را به

1. Email: y.mohammadzade94@gmail.com

2. Email: najafzadehrahim@yahoo.com

3. Email: barghi@iau.ac.ir

4. Email: janani_hamid@yahoo.com

می‌شود (گالانت^۳ و همکاران، ۲۰۱۸). در مقابل این گروه‌ها و افراد همواره منتقدانی نیز وجود داشته‌اند که اکثریت آنها بر این باورند که ممکن است که ورزش به خوبی موجب ارتقاء برخی از ارزش‌ها شود ولی غالباً این ارزش‌ها، ارزش‌هایی هستند که منتقدین از آنها به عنوان ارزش‌های غلط تعبیر می‌کنند، مانند تأکید بیش از اندازه بر برنده شدن و در نتیجه بی‌احترامی به حریفان (پاپاس^۴ و همکاران، ۲۰۰۴). غالباً این باور وجود دارد که ورزش موجب بهینه شدن شخصیت و اخلاق افراد می‌شود. به عبارتی ورزش باعث پیشبرد همکاری، شهامت، کار گروهی، انصاف، مسئولیت و قدرت کنار آمدن با شرایط بحرانی اخلاقی می‌شود (جونز، پولس و ارسکین^۵، ۲۰۰۲). در عین حال نشان داده شده است که ورزش افراد را در موقعیت‌هایی قرار می‌دهد که منجر به تشویق آنها در جهت نشان دادن رفتارهای غیراخلاقی همانند تقلب و خشونت و استفاده از داروهای غیرمجاز می‌شود (سپ، اسپانگربرگ و هاگرگ^۶، ۲۰۱۸)؛ اما در این بین بسیاری از صاحب‌نظران حوزه تربیتی معتقدند فعالیت‌های ورزشی «ارزش‌ها» را آموزش می‌دهند و از طریق این فعالیت‌ها رفتار ورزشی، کار گروهی، انضباط و اعتمادبه‌نفس آموخته می‌شود. به طور خلاصه آنان بر این باورند که ورزش برای زندگی سالم ایده‌آل است و صفاتی که از طریق ورزش فراگرفته می‌شوند برای رشد اخلاق عمومی، اساسی تلقی می‌شوند (اسپایج و اسپایلی^۷، ۲۰۱۸).

مشکلات اخلاقی ایجاد شده در حوزه‌های مختلف از جمله ورزش سبب گردیده است تا آثار روانی و اجتماعی منفی بر جای گذارد (لنگری، ۲۰۱۱). در این بین ورزش به عنوان یک حوزه پرمخاطب نقش مهمی در ترویج

خود جلب کرده است (ریاست، ۲۰۱۰). ورزش بایستی رابطه تنگاتنگی با اخلاق داشته باشد. در واقع همه رفتارهای فردی و اجتماعی که در محیط‌های ورزشی و سایر محیط‌های اجتماعی از ورزشکاران صادر می‌شود بایستی مبتنی بر اخلاق عملی باشد (اسکولز^۱، ۲۰۱۶). به بیان دیگر تلاش‌های مربیان ورزش بایستی معطوف به این امر مهم باشد که رفتارهای فردی و اجتماعی ورزشکاران در میادین ورزشی مبتنی بر فضیلت‌های اخلاقی است (فونتی، کانتون، مونتس و آبلا^۲، ۲۰۱۹). اگر چنین امری محقق شد، نه تنها اراده بر اجرای اخلاق عملی در جامعه امری مشکل نخواهد بود بلکه ورزشکاران اسوه و الگوهای اخلاق شناخته خواهند شد. در طی سال‌ها همگان بر این باور بودند که ورزش‌های رقابتی موجبات ارتقاء ورزشکاران را از نظر شخصیتی فراهم می‌کند. این عقاید در طی دوران‌های مختلف با برخی اصلاحات و ملاحظات همواره فراگیر بوده است. در طی قرن نوزدهم میلادی در مدارس و آموزشگاه‌های بریتانیا این اعتقاد وجود داشت که عضلات و اخلاقیات در طی پرداختن به ورزش‌های تیمی به‌طور هم‌زمان توسعه می‌یابند. به همین دلیل در این مدارس و آموزشگاه‌ها دانش‌آموزان را ترغیب و حتی وادار به شرکت در ورزش‌های رقابتی می‌نمودند. این عقیده به سرعت در جوامع مختلف رواج پیدا کرد و به عنوان یک فرهنگ درآمد. ورزش باعث ساختن شخصیت می‌شود. تبدیل به یک شعار فرهنگی گشت که منجر به این شد تا برنامه‌های ورزشی قسمتی از فعالیت‌های اکثر مؤسسات آموزشی را در برگیرد. حتی امروزه بسیاری از کانون‌های ورزشی در جهت تبلیغ برنامه‌های خود این‌طور عنوان می‌کنند که برنامه‌های‌شان موجب تقویت شخصیت ورزشکاران

5. Jones, Paull & Erskine
6. Sapp, Spangenburg & Hagberg
7. Spaaij & Schaillee

1. Scholz
2. Fuente, Cantón, Montes & Abella
3. Gallant, Barry & Good
4. Pappas, McKenry & Catlett

قرار دهد (گیلنتینی؛ ۲۰۲۰). در کنار عوامل فردی برخی مسائل ذهنی نیز می‌تواند رفتارهای افراد را تحت تأثیر قرار دهد. به صورتی که مسائل ذهنی سبب می‌گردد تا توانایی افراد در جهت ایجاد جنبه‌های اخلاقی تحت تأثیر قرار گیرد (میرز و سونگ‌جو؛ ۲۰۱۷). مسائل ذهنی به واسطه درگیر نمودن دانش و بینش افراد سبب می‌گردد تا روند توسعه اخلاق افراد را درگیر نماید. از طرفی برخی مسائل ماهیتی و زیستی افراد از جمله وراثت، فیزیولوژی و صفات کلی افراد سبب می‌گردد تا افراد را به سمت اخلاق محوری و یا بی‌اخلاقی متمایل سازد. این مسئله نشان می‌دهد برخی جنبه‌های ماهیت افراد سبب گردیده است تا بر اخلاق و مسائل مربوط به آن در میان افراد تأثیر مستقیمی داشته باشد (لاسالی و همکاران، ۲۰۱۶).

مشکلات اخلاقی به وجود آمده در ورزش به واسطه برخی رفتارهای نامناسب سبب گردیده است تا امروزه محیط ورزش حرفه‌ای در برخی موارد شاهد بروز بی‌اخلاقی‌هایی باشد که نه تنها محیط‌های ورزشی را تحت شعاع قرار می‌دهد، بلکه به علت گسترده ورزش، در سایر جوامع و حوزه‌ها نیز نمود نماید (روبرتز و ساجو؛ ۲۰۲۰). این مسئله سبب گردیده است تا تلاش‌های عمده‌ای در جهت گسترش و بهبود رفتارهای اخلاقی در ورزش و همچنین مدیریت رفتارهای نامناسب در حوزه ورزش ایجاد گردد. خروجی این مسئله منجر به شکل‌گیری پژوهش‌های عمده و گسترده در این حوزه شده است (کراهی؛ ۲۰۱۳). در محیط ورزشی، خود ماهیت ورزش برخی رفتارهای افراد را تحت شعاع قرار می‌دهد. امروزه برخی ورزشکاران به واسطه حضور در محیط‌های ورزشی به

رفتارهای فرهنگی، اخلاقی و اجتماعی دارد. رقابتی شدن ورزش و همچنین جهانی‌شدن آن سبب گردیده است تا حساسیت‌های ورزش بیش از پیش گردد. این مسئله سبب گردیده است تا برخی رفتارهای نامناسب از سوی عوامل ورزشی در جهت کسب موفقیت ایجاد گردد (واسوس، کولیر و فاضل؛ ۲۰۱۴). بروز بی‌اخلاقی در ورزش سبب گردیده است تا امروزه پدیده‌های از جمله دوپینگ، خشونت، بی‌اخلاقی و توهین با ارکان مسابقات ورزشی در ورزش حرفه‌ای شایع شود (کاوسانو؛ ۲۰۱۹).

در مسیر توسعه اخلاق در تمامی حوزه‌ها از جمله حوزه ورزش عوامل مختلفی درگیر است. بدون شک مسائل فردی در حوزه اخلاق نقش مهمی دارد (رید؛ ۲۰۲۰). امروزه ویژگی‌های شخصیتی به عنوان یکی از ابعاد مهم و کلیدی در روند شکل‌گیری مسائل اخلاقی مشخص گردیده است. به عبارتی عوامل فردی در روند بهبود وضعیت اخلاقی نقش مهم و تأثیرگذاری دارد. به صورتی که امروزه در برنامه‌های بهبود وضعیت اخلاقی می‌بایستی به تفاوت‌های فردی توجه لازم را داشت (الفمن؛ ۲۰۱۷). اگر چه مسائل فردی در روند رفتارها و نگرش‌های افراد تأثیرگذار است اما جنبه‌های محیطی نیز مهم و اساسی است. به صورتی که امروزه مسائل محیطی به عنوان عاملی مهم سبب تأثیر در رفتارهای افراد شده است (لاسالی، رکورس و گریفیت؛ ۲۰۱۶). شرایط محیطی موجود در پیرامون افراد سبب گردیده است تا بر شکل‌گیری و یا عدم شکل‌گیری مسائل اخلاقی نیز تأثیرگذار باشد. مسائل محیطی به واسطه ایجاد برخی فشارهای مثبت و یا منفی سبب می‌گردد تا میزان روند توسعه اخلاق در میان افراد را تحت تأثیر

6. Gillentine
7. Myers & Sungjoo
8. Roberts & Sojo
9. Karhe

1. Vassos, Collier & Fazel
2. Kavussanu
3. Reid
4. Elfman
5. Lassalle, Recours & Griffet

به واسطه این رفتارهای نامناسب نیز تحت تأثیر قرار گیرد. در نتیجه پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی جامع مدل اخلاقی ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران طراحی و اجرا گردید. لذا سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که الگوی جامع مدل اخلاقی ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران به چه صورت است؟

روش‌شناسی پژوهش

روش این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و به لحاظ گردآوری داده‌ها، کمی بود.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش کلیه بازیکنان لیگ برتر فوتبال حرفه‌ای ایران است که به علت متفاوت بودن تعداد آنان در هر تیم، تعداد دقیقی از آنان در دسترس نبود. اما با توجه به حضور ۱۶ تیم در مسابقات لیگ برتر حرفه‌ای ایران و اینکه تعداد اعضای هر تیم از ۱۸ بازیکن تشکیل شده بود، تعداد کل ورزشکاران ۲۸۸ نفر مشخص گردید. جهت پخش پرسش‌نامه‌های پژوهش ضمن ارائه مجوزهای لازم به باشگاه‌های ورزشی جهت انجام پژوهش، به کسب اجازه جهت گردآوری اطلاعات در میان نمونه‌های پژوهش اقدام گردید. بر اساس انتخاب در دسترس، تعداد ۱۶۵ نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش، تعداد ۱۳۱ پرسش‌نامه جمع‌آوری و مورد تحلیل قرار گرفت.

ابزار و شیوه‌های گردآوری

گردآوری اطلاعات به صورت میدانی و با استفاده از ابزار پرسش‌نامه بود.

فرم اطلاعات فردی

اطلاعات فردی شرکت‌کننده‌ها با استفاده از یک فرم محقق ساخته متشکل از سه سؤال بسته پاسخ برای تعیین سن، سطح تحصیلات و وضعیت تاهل گردآوری شد.

صورت کلی روند رفتاری آنان تحت تأثیر قرار می‌گیرد (میرز و سونگ‌جو، ۲۰۱۷). محیط ورزشی به واسطه ایجاد استانداردهایی در حوزه اخلاق و یا ایجاد نظام آموزشی و نظارتی بر رفتارهای ورزشکاران می‌تواند به ارتقا اخلاق ورزشی ورزشکاران منجر گردد و یا به واسطه فقدان این مسائل سبب بروز بی‌اخلاقی گردد (لاسالی و همکاران، ۲۰۱۶). در میان انواع ورزش، ورزش فوتبال به عنوان یک رشته ورزشی پرمخاطب و مهم، نقش مهمی در عرصه بین‌المللی داشته است. متولیان فوتبال همواره در جستجوی راهکارهایی جهت کاهش رفتارهای پرخاشگرانه ورزشکاران نسبت به داوران بوده‌اند. فقدان پژوهش‌های جامع در این خصوص سبب گردیده تا تلاش‌های هدفمند و تأثیرگذار در این خصوص ایجاد نگردد. در نتیجه علی‌رغم تمامی دغدغه‌های موجود جهت کنترل رفتارهای پرخاشگرانه ورزشکاران نسبت به عملکرد داور در فوتبال حرفه‌ای به خصوص در کشور ایران، تغییرات مثبتی در این خصوص ایجاد نگردد و روزه‌روز شاهد افزایش این رفتارهای پرخاشگرانه از سوی ورزشکاران هستیم. این مسئله سبب گردیده است تا انجام پژوهش حاضر بتواند ضمن شناسایی راهکارهایی در جهت کنترل رفتارهای پرخاشگرانه ورزشکاران، قدمی مناسب در جهت کاهش این رفتارهای در فضای فوتبال حرفه‌ای کشور ایران داشته باشد. رفتارهای نامناسب نسبت به داوران به عنوان یک مسئله مهم در ورزش حرفه‌ای ایران به‌خصوص در فوتبال حرفه‌ای در حال رشد و توسعه است. بهبود اخلاقی ورزشی ورزشکاران می‌تواند در حوزه مسائل اجتماعی نیز آثار مطلوبی برای افراد خارج از ورزش داشته باشد. امروزه محیط‌های ورزشی از مخاطبان گسترده‌ای برخوردار است. این مسئله در رشته فوتبال شدیدتر است. لذا بهبود اخلاق ورزشی علاوه بر کسب فواید در حوزه ورزش می‌تواند در حوزه‌های غیرورزشی نیز تأثیرات مطلوبی داشته باشد. این مسئله سبب گردیده است تا عملکرد داوران

پرسش‌نامه محقق ساخته

به منظور بررسی عوامل مؤثر از پرسش‌نامه محقق ساخته استفاده گردید. این پرسش‌نامه با توجه به روش کیفی و انجام آن در میان ۱۴ نفر از خبرگان آگاه به موضوع پژوهش طراحی گردید. بدین صورت که محققین ضمن انجام بخش کیفی به بررسی دیدگاه نمونه‌های بخش کیفی پژوهش در خصوص عوامل مؤثر بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران پرداخته شد. در ادامه در طی کدگذاری در قالب کدگذاری باز، محوری و انتخابی به بررسی مصاحبه‌های انجام شده و استخراج نهایی عوامل مؤثر پرداخته شد. این پرسش‌نامه دارای ۲۱ سؤال است. سؤالات این پرسش‌نامه پنج عامل کلی شامل عوامل فردی (پنج سؤال)، عوامل عوامل محیطی (چهار سؤال)، عوامل ذهنی (سه سؤال)، عوامل ورزشی (پنج سؤال) و عوامل زیستی (چهار سؤال) را مورد سنجش قرار می‌دهد. در بخش عوامل فردی گویه‌ها شامل وظیفه-شناسی، درستکاری، صداقت، حس احترام و پیروی از قوانین بود. همچنین در بخش عوامل زیستی گویه‌ها شامل وراثت، صفات پدر و مادر، ریخت بدنی و فیزیولوژی ورزشکاران است. در بخش عوامل ورزشی گویه‌ها شامل منشور اخلاقی، اعمال قانون، آموزش خلاقیت، سلامت اداری و تعهد شغلی بود. همچنین در بخش عوامل ذهنی گویه‌ها شامل سرسختی ذهنی، دانش ورزشکاران و نوع تفکر و بینش است. نهایتاً در بخش عوامل محیطی گویه‌ها شامل محیط ورزشی، محیط زندگی، شرایط اقلیمی و طبقه اجتماعی بود. پاسخ‌های این مقیاس روی پیوستار پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره-دهی می‌شود. شیوه نمره گذاری این پرسش‌نامه بر

اساس میانگین پاسخ‌ها (نمره سه) بود. میزان پایایی این پرسش‌نامه میزان ۰/۸۴ مشخص گردید. همچنین روایی صوری این پرسش‌نامه با استفاده از بررسی نظرات برخی خبرگان ورزش مورد بررسی و تأیید قرار گرفت.

روش پردازش داده‌ها

در ادامه اطلاعات گردآوری شده با استفاده از شاخص-های آمار توصیفی متشکل از میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی، درصد فراوانی، جدول و نمودار طبقه‌بندی و توصیف شدند. برای تعیین روش آماری مناسب ابتدا توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۱ مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به عدم برقراری پیش‌فرض طبیعی بودن توزیع داده‌ها برای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری از مدل یابی معادلات ساختاری (رویکرد وارپانس محور) با به کارگیری نسخه دوم اسمارت پی. ال. اس. آدر سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد.

یافته‌ها

شرکت‌کننده‌ها از نظر سن، ۳۷ نفر زیر ۲۰ سال و ۶۶ نفر ۲۱ تا ۳۰ ساله و ۲۸ نفر بالای ۳۰ سال بودند. از میان نمونه‌های پژوهش تعداد ۶۷ نفر دارای مدرک دیپلم و پایین‌تر، ۴۷ نفر دارای مدرک کاردانی و کارشناسی و تعداد ۱۷ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. همچنین از نظر وضعیت تأهل، ۷۹ نفر مجرد و ۵۲ نفر متأهل بودند. پس از بررسی‌های انجام شده، مشخص گردید تعداد ۲۱ عامل به عنوان عوامل مؤثر بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران شناخته شد. شکل شماره ۱، این عوامل را به نمایش گذاشته است.

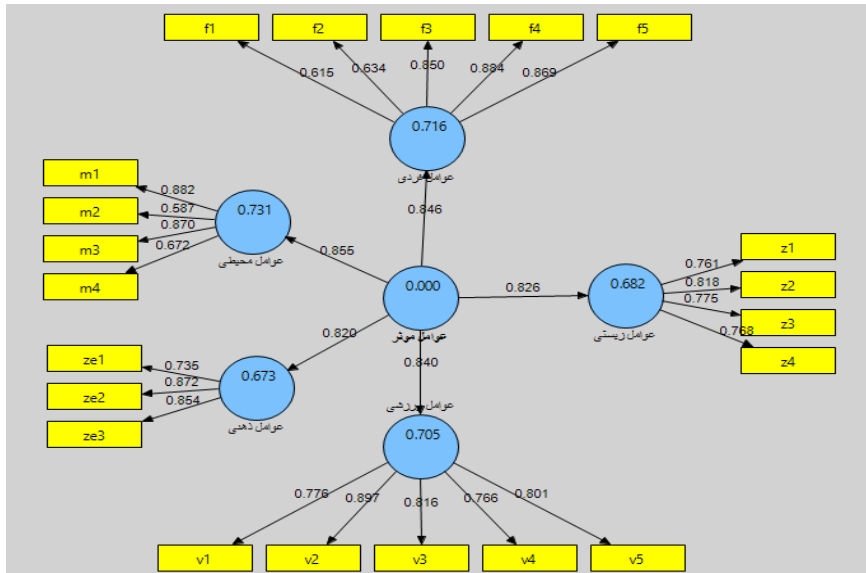
1. Kolmogorov-Smirnov

2. Smart PLS

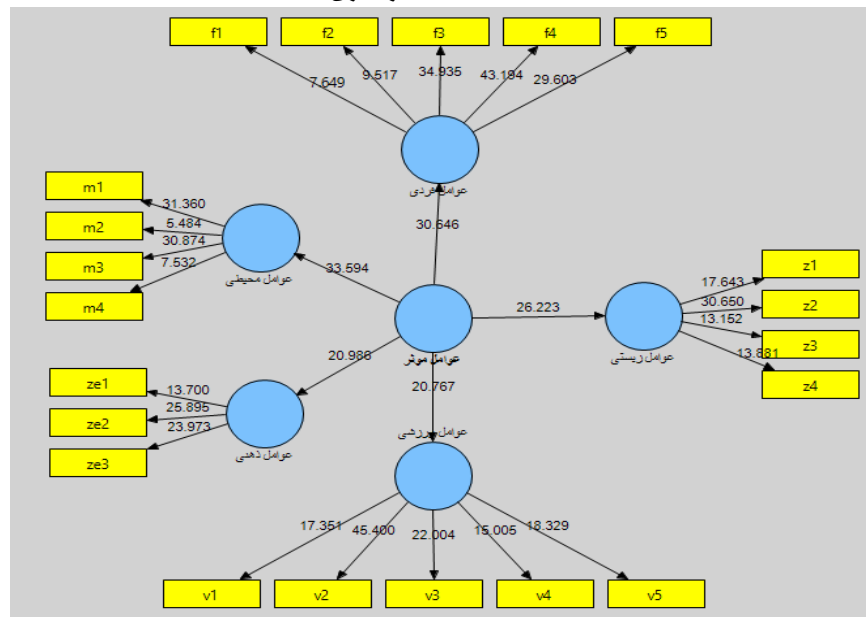

شکل ۱- عوامل مؤثر بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه ای ایران

در جهت بررسی و ارزیابی مدل پژوهش، از آزمون معادلات ساختاری استفاده گردید. شکل شماره ۲ و ۳ و جدول شماره ۱ مدل ساختاری و اندازه گیری مربوط به عوامل را به نمایش گذاشته است.

شکل ۲- مدل اندازه‌گیری

شکل ۳- ضرایب معناداری تی

جدول ۱- میزان آماره تی و تأثیر متغیرهای پژوهش

عوامل	تی	تأثیر	سطح معناداری	وضعیت
عوامل فردی	۳۰/۶۴۶	۰/۸۴۶	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل زیستی	۲۶/۲۳۳	۰/۸۲۶	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل ورزشی	۲۰/۷۶۷	۰/۸۴۰	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل ذهنی	۲۰/۹۸۶	۰/۸۲۰	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل محیطی	۳۳/۵۹۴	۰/۸۵۵	۰/۰۰۱	تأیید

می‌گردد که منجر به بروز مشکلات اخلاقی و رفتاری در ورزش و یا سایر حوزه‌های دیگر می‌شود. بنابراین ارتقا شرایط اخلاقی به عنوان یک مساله مهم می‌بایستی، در ورزش مورد توجه قرار گیرد. این مسئله سبب گردیده است تا توسعه اخلاق در ورزشکاران حرفه‌ای بیش از پیش مهم و ضروری مشخص گردد. پژوهش حاضر نشان داد در مسیر بهبود اخلاق ورزشی نیاز است تا برخی عوامل فردی، عوامل زیستی، عوامل ورزشی، عوامل ذهنی و عوامل محیطی مدنظر قرار گیرد. به عبارتی توجه به این عوامل سبب می‌گردد تا شرایط اخلاقی در ورزش حرفه‌ای ایران به خصوص در ورزش فوتبال، شرایط مطلوب‌تری داشته باشد. بدون شک توجه به این عوامل سبب می‌گردد تا ورزشکاران از نظر ذهنی جهت رعایت موازین اخلاقی آماده شوند. وزینی طاهر و سارلی (۲۰۱۲) در پژوهش خود نشان دادند جهت توسعه اخلاق ورزشی نیازمند توجه به جنبه‌های مختلفی از رفتار فرهنگ و ذهن ورزشکاران است. گالانت و همکاران (۲۰۱۸) همچنین مشخص نمودند فرایند توسعه اخلاق در ورزش یک مسئله چندبعدی است. آنان مشخص نمودند ابعاد مختلفی در این خصوص درگیر است. این مسئله نشان می‌دهد اخلاق ورزشی به علت درگیر نمودن ابعاد ذهنی،

با توجه به نتایج پژوهش مبنی بر بیشتر بودن سطح تی از ۱/۹۶ و همچنین پایین‌تر بودن سطح معناداری از ۰/۰۵ مشخص گردید تمامی عوامل فردی، زیستی، ورزشی، ذهنی و محیطی در بهبود اخلاق ورزشکاران در فوتبال حرفه‌ای ایران به علت برخورداری از میزان تی بالاتر از ۱/۹۶، تأثیرگذار است. در این بین عوامل محیطی با تأثیر ۰/۸۵۵ بیشترین تأثیر دارا است. نتایج پژوهش حاضر نشان داد میزان شاخص کلی برازش پژوهش^۱ در مدل پژوهش در بخش عوامل فردی میزان ۰/۵۴، در بخش عوامل زیستی میزان ۰/۴۷، در بخش عوامل ورزشی میزان ۰/۴۱، در بخش عوامل ذهنی میزان ۰/۵۶ و در بخش عوامل محیطی میزان ۰/۴۹ مشخص گردید. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که مدل پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

اخلاق ورزشی به عنوان یکی از الزامات مهم ورزش به خصوص در بخش حرفه‌ای نیازمند توجه بیشتری است. بدون شک عدم بهبود اخلاق ورزشی در ورزشکاران حرفه‌ای سبب ایجاد الگوهای نامناسب در جامعه

نگرشی و رفتاری ورزشکاران جهت توسعه نیازمند به تلاش و برنامه‌ریزی هدفمندی باشند. به عبارتی توسعه اخلاق ورزشی نیازمند تلاشی سازمان‌یافته در حوزه‌های فردی، ورزشی، زیستی، ذهنی و محیطی است. اگر چه بسیاری از این عوامل وراثتی هستند و تغییر آن سخت و دشوار است اما شناخت و آگاهی از مجموعه این عوامل می‌تواند بستر توسعه اخلاق ورزشی را فراهم آورد.

پژوهش حاضر همچنین مشخص نمود در میان عوامل شناسایی‌شده، عوامل محیطی بیشترین نقش در توسعه اخلاق در ورزشکاران حرفه‌ای فوتبال ایران دارد. به عبارتی عوامل محیطی به نسبت سایر عوامل نقش مهم‌تری در بهبود اخلاق ورزشی در ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای دارد. عوامل محیطی با درگیرسازی محیط ورزشی، محیط زندگی و همچنین برخی جنبه‌های اجتماعی سبب می‌گردد تا شرایط مناسبی جهت توسعه اخلاق ورزشی فراهم آید. روبرتز و سوگو (۲۰۲۰) مشخص نمودند شرایط محیطی به علت درگیرسازی رفتارهای ورزشکاران سبب توسعه اخلاق ورزشی می‌گردد. مسائل محیطی به واسطه اثرگذاری بر رفتارها و عادات می‌تواند اخلاق را تحت شعاع قرار دهد. اسکولز (۲۰۱۶) در پژوهش خود اعلام داشتند مسائل محیطی سبب می‌گردد تا افراد از منظر رفتاری تحت شعاع قرار گیرند و رفتارهای افراد را پیش‌بینی نماید. رفتارگرایانی از جمله واتسون و اسکینر معتقد هستند که طبیعت انسان کاملاً قابل شکل‌گیری است. به صورتی که افراد از سنین پایین می‌توانند کاملاً تغییراتی را داشته باشند و محیط پیرامون این افراد را تحت تأثیر قرار دهد (لاسالی و همکاران، ۲۰۱۶). از این رو می‌توان گفت که عوامل محیطی از ظرفیت بالایی در جهت بهبود اخلاق ورزشکاران برخوردار است و این مسئله سبب گردیده است تا عوامل محیطی به نسبت سایر عوامل بیشترین نقش را در بهبود اخلاق در ورزشکاران حرفه‌ای داشته باشد.

دیگر عامل شناسایی شده در پژوهش حاضر، عوامل زیستی بود. مطابق با نظریه تکاملی داروین، وراثت و سایر عوامل زیستی می‌تواند رفتارهای افراد را تحت تأثیر قرار دهد. به عبارتی مطابق با برخی نظریه‌پردازان، مبانی بیولوژیکی در رفتارها و مسائل اخلاقی افراد تأثیر گذار است. به عبارتی عوامل زیستی همواره در جهت بهبود رفتارها و مسائل اخلاقی افراد تأثیرگذار بوده است (کاسانو، ۲۰۱۹). این مسئله نشان می‌دهد مسائل زیستی به واسطه تأثیرگذاری بر روندهای بنیادی افراد سبب تحت شعاع قرار گرفتن مسائل اخلاقی می‌گردد. پژوهش حاضر همچنین نشان داد در کنار عوامل زیستی، عوامل فردی و عوامل ذهنی از جمله برخی ویژگی‌های فکری، نگرشی و ذهنی ورزشکاران در بهبود اخلاق آنان تأثیرگذار است. اگر چه برخی نظریه‌پردازان اشاره داشته اند که جنبه‌های وراثتی بر رفتارهای افراد و به خصوص کج رفتاری‌های آنان تأثیرگذار است اما برخی زیست‌شناسان از جمله شلدون و لومبروزو برخی مسائل فردی، روانی و ذهنی افراد را در کنار مسائل مربوط به آناتومی و شرایط ظاهری را در جنبه‌های رفتاری افراد مهم قلمداد نمودند (کاه، ۲۰۱۲). به نظر می‌رسد مسائل ذهنی و فردی به واسطه درگیر نمودن حالات کلی و نگرش‌های کلان و ارزش‌های حاکم بر افراد سبب می‌گردد تا مسیر بهبودی اخلاق ورزشی ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران تسریع پیدا کند. به صورتی که این عوامل با ایجاد یک سری ویژگی‌های منحصر به فرد در افراد سبب می‌گردد تا میزان اخلاق مداری آنان تحت شعاع قرار گیرد. این مسئله سبب گردیده است تا عوامل فردی و ذهنی بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران تأثیرگذار باشد.

پژوهش حاضر همچنین نشان داد عوامل ورزشی سبب گردیده است تا اخلاق ورزشکاران تحت شعاع قرار گیرد. لاسالی و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهش خود مشخص نمودند محیط ورزشی به واسطه ایجاد جو

کشور پیشنهاد می‌گردد تا با بررسی و نظارت محیط ورزشی ورزشکاران و تأکید بر ارزش‌های ورزشی و جامعه در این محیط، به ارتقا اخلاق ورزشکاران اقدام نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با آموزش موازین اخلاقی به ورزشکاران در غالب برنامه‌های منظم، نسبت به افزایش آگاهی، دانش و اطلاعات ورزشکاران در خصوص مسائل اخلاقی و ارزشی اقدام نمود. همچنین با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با تدوین منشور اخلاقی در فوتبال حرفه‌ای ایران و پیاده‌سازی آن به توسعه اخلاق در ورزش فوتبال حرفه‌ای ایران اقدام نمود. از طرفی جهت انجام پژوهش در این حوزه پیشنهاد می‌گردد تا پژوهشگران به مقایسه اخلاق در رشته‌های ورزشی مختلف در کشور ایران بپردازند. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا پژوهش‌هایی به مطالعه کارکردهای اخلاق در عملکرد ورزشی و ذهنی ورزشکاران بپردازد. این مقاله بر گرفته از رساله دکتری رشته تربیت بدنی است.

رقابتی سبب می‌گردد تا مسیر اخلاق مداری ورزشکاران تحت شعاع قرار گیرد. عوامل ورزشی به واسطه ظرفیت‌های خود می‌توانند باعث رشد اخلاق مداری در ورزشکاران شود. به عبارتی محیط ورزشی توانسته است تا در برخی ورزشکاران جنبه‌های اخلاقی آنان را درگیر نماید. اخلاق به عنوان یک مبحث کلیدی در ورزش حرفه‌ای یکی از مسائل مورد اغفال در ورزش حرفه‌ای ایران است. به صورتی که امروزه توجه‌ای به آن در سیستم ورزش کشور نمی‌گردد که این مسئله سبب گردیده است تا جنبه‌های اخلاقی ورزشکاران در میادین مسابقه و در خارج از ورزش در مواردی سبب بروز هنجارشکنی در جامعه گردد. این مسئله علاوه بر مخدوش نمودن چهره ورزش کشور سبب گردیده است تا آثار اجتماعی، فرهنگی و روانی منفی بر جامعه داشته باشد. این مسئله سبب گردیده است تا یکی از نیازهای فعلی ورزش حرفه‌ای کشور به خصوص در فوتبال توجه به این مسائل باشد. با توجه به نتایج پژوهش حاضر جهت بهبود وضعیت اخلاق در ورزشکاران حرفه‌ای فوتبال

منابع

1. Elfman, L. (2017). Gain insight into intersection between law, ethics, and athletics. *College Athletics and the Law*, 14(3), 1-5.
2. Fuente, D., Cantón, E., Montes, F., & Abella, M. Á. S. (2019). Aggression towards Referees in Amateur Football in Spain: A Loglinear Approach. *Universitas Psychologica*, 18(3), 1-13.
3. Gallant, C., Barry, N., & Good, D. (2018). Physiological underarousal as a mechanism of aggressive behavior in university athletes with a history of concussion. *Brain and behavior*, 8(8), e01038.
4. Gillentine, A. (2020). Sports Ethics for Sports Management Professionals. *International Journal of Sport Communication*, 1(aop), 1-3.
5. Jones, M. V., Paull, G. C., & Erskine, J. (2002). The impact of a team's aggressive reputation on the decisions of association football referees. *Journal of sports sciences*, 20(12), 991-1000.
6. Kaveh, M. (2012). *Pathology of social diseases*. Tehran, Publication of sociologists.
7. Kavussanu, M. (2019). Toward an understanding of transgressive behavior in sport: Progress and prospects. *Psychology of Sport and Exercise*, 42, 33-39.
8. Krahé, B. (2013). The social psychology of aggression. East Sussex: Psychology Press.

9. Langari, M. (2011). Investigating the level of aggression of immigrant and non-immigrant students in the first year of high school in Bojnourd. Master's thesis, *Tarbiat Moallem University of Tehran*.
10. Lassalle, G., Recours, R., & Griffet, J. (2016). Postmodern ethics and competitive situations: Participation in athletics among young people. *Sociétés*, (4), 101-112.
11. Myers, D. J., & Sung-joo, P. (2017). A Case Study in the Development of Codes of Ethics in Korean Collegiate Athletics. *Philosophy of Movement: Korean Journal of Physical Education*, 25(1), 1-19.
12. Pappas, N. T., McKenry, P. C., & Catlett, B. S. (2004). Athlete aggression on the rink and off the ice: Athlete violence and aggression in hockey and interpersonal relationships. *Men and Masculinities*, 6(3), 291-312.
13. Reid, H. (2020). Athletic virtue and aesthetic values in Aristotle's ethics. *Journal of the Philosophy of Sport*, 47(1), 63-74.
14. Roberts, V. L., & Sojo, V. E. (2020). To strive is human, to abuse malign: discrimination and non-accidental violence of professional athletes without employee-style statutory protection. *British journal of sports medicine*, 54(4), 253-254.
15. Sapp, R. M., Spangenburg, E. E., & Hagberg, J. M. (2018). Trends in aggressive play and refereeing among the top five European soccer leagues. *Journal of sports sciences*, 36(12), 1346-1354.
16. Scholz, P. (2016). Football fan behavior of the oldest club in the Czech Republic. *Journal of Physical Education and Sport*, 16, 694.
17. Spaaij, R., & Schaillée, H. (2019). Unsanctioned aggression and violence in amateur sport: A multidisciplinary synthesis. *Aggression and violent behavior*, 44, 36-46.
18. Vassos, E., Collier, D. A., & Fazel, S. (2014). Systematic meta-analyses and field synopsis of genetic association studies of violence and aggression. *Molecular psychiatry*, 19(4), 471.
19. Vazinitaheer, A., Sarli A. (2012). The effect of moral and cultural climate on the occurrence of aggressive behaviors in athletes. *2nd Talent Sports Identification Congress*. Tehran.

ارجاع دهی

محمدزاده افخمی، یونس؛ نجف‌زاده، محمد رحیم؛ برقی مقدم، جعفر؛ و جنانی، حمید. (۱۳۹۹). مطالعه عوامل مؤثر بر بهبود اخلاق ورزشکاران فوتبال حرفه‌ای ایران. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۹(۳۴)، ۴۵-۶۰.
شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2020.8702.1941

Mohammadzadeh Afkhami, Y; Najafzadeh, M. R; Barghi Moghaddam, j; & Janani, H. (2021). Studying the Factors Affecting the Ethics Improvement of Iranian Professional Football Athletes. *Sport Psychology Studies*, 9(34), 45-60. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2020.8702.1941